

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
t.a.v. DGPOI
(
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag

Auditdienst Rijk
Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum: 11 december 2017

Betreft: Becomentariëring uitvoering NP- onderzoek Interceptiefaciliteit

Ons kenmerk
2017-0000233593
Uw brief (kenmerk)

Bijlagen

Op 12 februari 2016 heeft de minister van Justitie en Veiligheid (voorheen Veiligheid en Justitie) de Tweede Kamer geïnformeerd met een brief (kenmerk 2016-0000706067) over de uitkomst van het gesprek over het onderzoeksrapport Interceptiefaciliteit tussen de Auditdienst Rijk (ADR) en de hoogleraren Van Koppen en Jacobs. In de brief verwoordt de minister twijfels van de hoogleraren bij de door de korpsleiding van de Nationale Politie (NP) gemelde technische beschikbaarheid van 99,5 % van het tapsysteem. Aansluitend meldt de minister dat hij deze twijfels zeer serieus neemt. Hij heeft daarom aan de korpschef gevraagd om de beschikbaarheid van het tapsysteem vanaf 2012 tot de eerste helft van 2016 in kaart te brengen.

De directeur-generaal Politie (DGPOL) van het ministerie van Justitie en Veiligheid (voorheen Veiligheid en Justitie) heeft ADR de opdracht gegeven gedurende het onderzoekstraject de volgende activiteiten te verrichten:

1. Het becommentariëren van de kwaliteit en scope van de onderzoeksopzet van de NP.
2. Gedurende het onderzoek van de politie enkele keren becommentariëren van de uitvoering van het onderzoek waaronder de onderzoekswerkzaamheden, analyses, deelresultaten, etc.
3. Het becommentariëren van de definitieve conceptrapportage.

Wij hebben deze activiteiten verricht in de periode maart 2016 tot en met september 2017. In deze brief rapporteren wij de belangrijkste bevindingen die voortkomen uit de activiteiten.

Bevindingen die door de NP gedurende het onderzoeksproces zijn weggenomen, melden wij hier niet. Benadrukt wordt dat de NP verantwoordelijk is voor de uitvoering en kwaliteit van het onderzoek en de resulterende rapportage. Onze bevindingen zijn gesplitst in de onderwerpen onderzoeksmethode en -aanpak en uitkomsten.

Bevindingen met betrekking tot het onderzoeksmethode en -aanpak

Auditdienst Rijk

Onderzoek betreft delen beschikbaarheid systeem

De scope van het onderzoek betreft niet de beschikbaarheid van het systeem maar is ingeperkt tot wat 'technische beschikbaarheid' wordt genoemd. Het gaat daarbij feitelijk om een selectie van een bepaalde vormen van verstoring van de adequate werking van delen van het tapsysteem. Deze reikwijdte van het onderzoek staat toegelicht in paragraaf 1.6 van de rapportage. Het team dat binnen de NP het onderzoek uitvoerde, heeft met het departement en de korpsleiding (als opdrachtgever) afspraken gemaakt over de scope.

Ons kenmerk
2017-0000233593

Dossier laat verrichte werkzaamheden en onderbouwing bevindingen zien

Het onderzoeksteam heeft gedurende het onderzoek gebruik gemaakt van de informatie die hen door de NP en de leverancier beschikbaar is gesteld. Per storing zijn de beschikbare bronnen gebruikt om storingen die aan de gestelde eisen voldeden te duiden. In die gevallen waarin op basis van de bronnen geen uitsluitel kon worden verkregen over wat de duur van de storing was en/of de storing aan de eisen voldeed, heeft het team op basis van *expert opinion* een inschatting gemaakt.

Wij hebben vastgesteld dat het onderzoeksteam gedurende het onderzoek een dossier heeft aangelegd. In het dossier is de analyse van de onderzoeksgegevens gedocumenteerd. Dit geeft inzicht in de verrichte werkzaamheden en de verzamelde gegevens. Wij hebben het team gevraagd bij een -overigens beperkt-aantal storingen aan te tonen dat de werkzaamheden ook daadwerkelijk leidden tot de daarover in het dossier opgenomen bevindingen ('reperformance uit te voeren'). In alle gevallen leidde herhaling van de werkzaamheden tot dezelfde bevinding.

Bevindingen rondom de uitkomsten

Gepresenteerde cijfers zijn indicatief

De onderzoeksrapportage presenteert cijfers over de technische beschikbaarheid van verschillende onderdelen van het interceptiesysteem: bij het zetten van de tap, bij de ontvangst van gegevens, bij verwerking van gegevens en bij de opslag ervan. Deze cijfers zijn gebaseerd op de over de storingen verzamelde informatie.

Een belangrijke notie bij de cijferverzameling is dat de verschillende bronnen die binnen het onderzoek gebruikt zijn niet bij elke storing beschikbaar waren. Benadrukt zij dat het tapsysteem slechts voor bepaalde onderdelen gegevens bijhoudt over het eigen functioneren ('loggings'). Deze gegevens zijn niet dus geschikt om uitspraken te kunnen doen over het adequaat functioneren van het systeem als geheel. Binnen het onderzoek waren loggings beschikbaar voor de onderdelen 'verwerking' en 'opslag'. Daarbij moet echter worden aangetekend dat binnen de onderzoeksperiode (2012 tot medio 2016) voor deze onderdelen geen bruikbare loggings beschikbaar waren voor een relatief groot deel van 2012 (bijna de helft van het jaar) en voor 2013 (ruim een derde van het jaar). Voor de andere delen van het interceptiesysteem (de onderdelen zetten van de tap en ontvangst) bestaan loggings überhaupt niet en is alleen van andere bronnen gebruik gemaakt. In welke mate deze andere bronnen volledig zijn, is onbekend.

Bij de betrouwbaarheid van het beschikbare bronmateriaal zijn verschillende kanttekeningen te plaatsen. In bijlage B en C van de rapportage worden dergelijke

kanttekeningen geduid. Onderlinge vergelijking van het bronmateriaal per storing zou meer inzicht kunnen geven in de (nauwkeurigheid van de) in het rapport gepresenteerde resultaten en kunnen helpen om deze te duiden. In Bijlage C verantwoordt de NP waarom een dergelijke nadere analyse niet is uitgevoerd. In het onderzoek is wel een ordening gemaakt van de bronnen naar 'waarde' maar daarbij is niet duidelijk beargumenteerd waarom welke bron welke plaats in de rangorde heeft gekregen.

Gegeven deze kanttekeningen moeten de in het rapport gepresenteerde cijfers over de beschikbaarheid van delen van het interceptiesysteem als indicatief worden beschouwd. De gehanteerde precisie ervan (percentages met twee cijfers achter de komma) wekt in dit verband wellicht een verkeerde indruk. Wij raden de lezer van het rapport aan hier bij de interpretatie van de resultaten rekening mee te houden. De NP is zich van dit punt bewust. De NP verantwoordt in de rapportage in voetnoot 15 waarom in de rapportage toch gekozen is voor een dergelijke presentatie van de resultaten.

Auditdienst Rijk

Ons kenmerk
2017-0000233593

Directeur Auditdienst Rijk

J.P. Looman RA CIA

